

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΦΟΡΕΩΝ ΡΗΤΙΝΗΣ

1ο Συνέδριο Τοπικής Ιστορίας Ρητίνης

25 – 27 Αυγούστου 2023

Πολιτιστικό Κέντρο Ρητίνης «ΠΙΕΡΙΔΕΣ ΜΟΥΣΕΣ»
(Παλιό Δημοτικό Σχολείο)

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

1ο Αντάμωμα Ρητινιωτών

26 – 27 Αυγούστου 2023

(Δημοτικό γήπεδο Ρητίνης)

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΤΕΣ

Ιερα Μητροπολις
Βιτρουσ. Βατερίνης
& Πλατανώνος

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ
ΕΝΟΤΗΤΑ
ΠΙΕΡΙΑΣ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ

Στην πρωτοβουλία - κάλεσμα του Χιονοδρομικού Αθλητικού Ορειβατικού Συλλόγου (Χ.Α.Ο.Σ.) Πιερίων- ανταποκρίθηκαν όλοι οι Συλλογικοί Φορείς της Ρητίνης και σε συνεργασία με το Τοπικό Συμβούλιο αποφάσισαν την συνδιοργάνωση του 1ου Συνεδρίου Τοπικής Ιστορίας Ρητίνης και του 1ου Ανταμώματος Ρητινιωτών το τριήμερο 25-27 Αυγούστου 2023.

Συμμετέχουν:

- **Χιονοδρομικός Αθλητικός Ορειβατικός Σύλλογος (Χ.Α.Ο.Σ.) Πιερίων**
- **Τοπικό Συμβούλιο Ρητίνης**
- **Τοπικός Οργανισμός Εγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) Ρητίνης**
- **Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Δημοτικού Σχολείου και Νηπιαγωγείου Ρητίνης**
- **Σύλλογος Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου Ρητίνης**
- **Σύνδεσμος Φιλάθλων Π.Α.Ο.Κ. Ρητίνης**

Σκοπός του 1ου Συνεδρίου Τοπικής Ιστορίας Ρητίνης είναι να καταγράψει μέσα από τεκμηριωμένες επιστημονικά εργασίες και να ξετυλίξει το νήμα της μακραίωνης ανθρώπινης παρουσίας στην περιοχή καθώς και να συνδέσει το παρελθόν με το παρόν μέσα από τα αρχαιολογικά ευρήματα, τα μνημεία, τις γραπτές πηγές, την προφορική παράδοση, τα έθιμα και κάθε τι που συνδέει το φυσικό περιβάλλον με την ανθρώπινη παρουσία και την αλληλεπίδρασή τους.

Παράλληλα, το 1ο Αντάμωμα Ρητινιωτών σκοπό έχει να ενεργοποιήσει θετικά τους Ρητινιώτες όπου κι αν βρίσκονται και με αφορμή την ατέρμονη αγάπη που μας διακατέχει όλους για το λίκνο της καταγωγής μας, το χωριό μας, τη Ρητίνη, να πετύχουμε, όλοι μαζί, μέσα από πρωτοβουλίες και δράσεις, την σύσφιξη των σχέσεων μας και την μεταλαμπάδευση στους νεότερους του ενδιαφέροντος για την τοπική ιστορία και παράδοση.

Ευχαριστούμε ιδιαίτερα διότι στην προσπάθεια αυτή ανταποκρίθηκαν θετικά στην συνδιοργάνωση των εκδηλώσεων:

- **Η Ιερά Μητρόπολις Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος**
- **Η Αντιπεριφέρεια Πιερίας**
- **Ο Δήμος Κατερίνης**
- **Το Επιμελητήριο Πιερίας**
- **Το Τμήμα Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας**
- **Ο Οργανισμός Πολιτισμού Παιδείας Αθλητισμού Πρόνοιας Δήμου Κατερίνης**

Χαιρετισμοί Συνδιοργανωτών

Χαιρετισμός Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνος

Η μελέτη της ιστορίας είναι ένα υπεύθυνο έργο ζωής. Η ιστορική μελέτη και αφήγηση είναι άσκηση συλλογικής αυτογνωσίας. Το τι λέμε, δηλαδή, για την ιστορική διαδρομή του τόπου μας ή γενικότερα του έθνους μας αντανακλά τον τρόπο με τον οποίο βλέπουμε τον εαυτό μας. Έτσι άλλωστε καλλιεργείται η ιστορική και εθνική μας συνείδηση.

Η Τοπική Ιστορία είναι γνώση και τρόπος βίωσης της ιδιαίτερης πατρίδας. Στηρίζεται στον ψυχικό και πνευματικό σύνδεσμο του ατόμου με τη γενέθλια γη, την παράδοση, τον τρόπο ζωής και τις αξίες της. Έχοντας γνώση αυτής της αδιαπραγμάτευτης αλήθειας για την τοπική ιστορία, εύχομαι κάθε επιτυχία στις εργασίες του 1ου Συνεδρίου Τοπικής Ιστορίας Ρητίνας.

Κλείνοντας θα ήθελα να συγχαρώ θερμά τους διοργανωτές για την πρόσκληση και τους συχαίρω για μια ακόμη φορά για την αξιόπαινη πρωτοβουλία τους.

Χαιρόμαστε ιδιαίτερα, γιατί η πολυδιάστατη και πολυσύνθετη ιστορική διαδρομή της Ρητίνας και της ευρύτερης περιοχής των Πιερίων θα ακουστεί δια μέσου του επιστημονικού λόγου των εισηγητών του Συνεδρίου αυτού.

**Με πατρικές ευχές
Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
† Ο Κίτρους Γεώργιος**

Χαιρετισμός Αντιπεριφερειάρχη Π.Ε. Πιερίας

Το παρελθόν δεν είναι ένα χρονικό απολίθωμα αλλά το απαραίτητο θεμέλιο του σήμερα. Και τούτο γιατί το παρόν με το σύνολο των ιστορικών συνθηκών ορίζει το περιεχόμενο της δράσης μας για το αύριο. Η ιστορική γνώση και γενικότερα η γνώση της τοπικής μας ιστορίας χαράσσουν και συντηρούν αλάνθαστα τη φυσιογνωμία και την πολιτισμική ιδιοτυπία μας, ενώ συγχρόνως διαμορφώνουν ανθρώπους που αντιστέκονται και που δεν είναι διατεθειμένοι να παραδοθούν στο ρεύμα της ισοπέδωσης και της ομοιομορφίας.

Στο πλαίσιο αυτό το 1ο Συνέδριο Τοπικής Ιστορίας Ρητίνας, στο οποίο συμμετέχουμε ως Συνδιοργανωτές, θα μας προσφέρει την ευκαιρία να νιώσουμε την ανάσα της ιστορίας ως αδιάλειπτο ίχνος της μακράιωνης παρουσίας της Πιερίας.

Θα ήθελα να συγχαρώ τους εμπνευστές και διοργανωτές του Συνεδρίου, να τους ευχαριστήσω για την πρόσκληση και να τους ευχηθώ η πρωτοβουλία τους αυτή να βρει την ανταπόκριση και την επιτυχία που της αξίζει, και γιατί όχι, να καθιερωθεί ως ετήσιος θεσμός στην ανάδειξη της τοπικής μας ιστορίας και παράδοσης.

Σας ευχαριστώ και εύχομαι καλή επιτυχία στις εργασίες του πολυσήμαντου αυτού συνεδρίου.

**Σοφία Μαυρίδου
Αντιπεριφερειάρχης Π.Ε. Πιερίας**

Χαιρετισμός Δημάρχου Κατερίνης

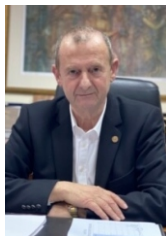
Φίλες & φίλοι,

Δίχως αμφιβολία, ο Πολιτισμός αποτελεί, πρωτίστως, ανθρώπινο δικαίωμα και κοινωνικό αγαθό. Ταυτόχρονα, είναι παράγων της οικονομίας και συντελεστής της ανάπτυξης. Χάρη στις πολλαπλές συνέργειες με άλλους τομείς, μπορεί να αναδειχθεί σε παράγοντα ενίσχυσης του τουρισμού, και ταυτόχρονα σε εργαλείο ανάδειξης των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του τόπου μας. Η Ρητίνη, και γενικότερα τα Πιέρια αποτελούν μια ανεξάντλητη δεξαμενή ιστορικής γνώσης που περιμένει την ανάδειξή της. Αυτό που δεν πρέπει να ξεχνάμε είναι ότι οι πρόγονοί μας έγραψαν την ιστορία του τόπου μας. Είναι δική μας ευθύνη να την κρατήσουμε ζωντανή.

Στο πλαίσιο αυτό, αποδέχτηκα την ευγενική πρόσκληση της Οργανωτικής Επιτροπής - καθώς είναι ιδιαίτερη τιμή και χαρά - να είμαι μέλος της Τιμητικής Επιτροπής του 1ου Συνεδρίου Τοπικής Ιστορίας Ρητίνης, ενώ ο Δήμος Κατερίνης συνδιοργανωτής.

Κάθε επιτυχία και εποικοδομητικές συζητήσεις στις εργασίες. Όλοι αναμένουμε με ιδιαίτερο ενδιαφέρον τις τοποθετήσεις των συνέδρων. Θερμά συγχαρητήρια για την εξαιρετικά σημαντική για τον τόπο μας πρωτοβουλία, που φιλοδοξεί να αποτελέσει σημείο συνάντησης με την ιστορία αυτού του τόπου, με τη δική μας ιστορία!

Κώστας Κουκοδήμος
Δήμαρχος Κατερίνης

Χαιρετισμός Προέδρου Επιμελητηρίου Πιερίας

Αγαπητοί σύνεδροι,

Χάρη στη διοργάνωση του πρώτου Συνεδρίου Τοπικής Ιστορίας Ρητίνης, δράττομαι της ευκαιρίας να απευθυνθώ τόσο προς εσάς, όσο και προς τους κατοίκους της Ρητίνης, οι οποίοι αποτελούν τους φυσικούς συνεχιστές της Τοπικής της Ιστορίας.

Κατ' αρχήν, επιθυμώ να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια στους εμπνευστές και τους διοργανωτές αυτού του τόσο ενδιαφέροντος συνεδρίου και να τονίσω τη σοβαρότητα και την σπουδαιότητα αυτού του εγχειρήματος. Κοινωνίες χωρίς ιστορική μνήμη και γνώση του παρελθόντος τους, είναι πολύ δύσκολο να οικοδομήσουν ένα δημιουργικό παρόν.

Ο καρπός της Τοπικής Ιστορίας, δηλαδή της επιστημονικής προσέγγισης και μελέτης της εξέλιξης μιας συγκεκριμένης ανθρώπινης κοινότητας, στο πλαίσιο ενός συγκεκριμένου γεωγραφικού χώρου, είναι η ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑ, της τοπικής κοινωνίας. Η οποία, εάν αξιοποιηθεί δημιουργικά, θα αποτελέσει το θεμέλιο λίθο ενός σύγχρονου συλλογικού οράματος για τους ανθρώπους της, το οποίο θα απλώνεται και θα καλύπτει κάθε πτυχή της δραστηριότητά τους. Θα αφορά ένα ευρύ και ζωτικότατο φάσμα, από την οικονομία, τις κοινωνικές σχέσεις και την κοινωνική οργάνωση, έως τον πολιτισμό σε κάθε του έκφραση.

Το Επιμελητήριο Πιερίας, λόγω της φύσης του και του χαρακτήρα των καθηκόντων και των αρμοδιοτήτων του, έχει ένα ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την ανάδειξη των παραγωγικών σχέσεων και δραστηριοτήτων των κατοίκων της Ρητίνης στην πορεία του χρόνου.

Ο χρόνος διδάσκει και από την τοπική οικονομική ιστορία είναι δυνατόν να εξαχθούν χρησιμότητα συμπεράσματα που αφορούν τη σύγχρονη οικονομική προσπάθεια των κατοίκων της.

Όλοι μας προσδοκούμε ένα καρποφόρο συνέδριο και το Επιμελητήριο Πιερίας, ως συνδιοργανωτής του Συνεδρίου, εύχεται ολόψυχα και σε όλους τους συντελεστές του, ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ!

Ηλίας Χατζηχριστοδούλου
Πρόεδρος Επιμελητηρίου Πιερίας

Χαιρετισμός Προέδρου Οργανισμού Πολιτισμού Παιδείας Αθλητισμού και Πρόνοιας Δήμου Κατερίνης

Η γνώση της τοπικής ιστορίας βοηθά να γνωρίσουμε καλύτερα τον τόπο μας, να τον εκτιμήσουμε και να νοιαστούμε περισσότερο γι' αυτόν.

Στο πλαίσιο αυτό, το 1ο Συνέδριο Τοπικής Ιστορίας Ρητίνης, συμβάλλει στην καλύτερη κατανόηση της ιστορίας και στην αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της πολιτιστικής μας

κληρονομιάς. Θέλω με την ευκαιρία να συγχαρώ την Οργανωτική Επιτροπή, καθώς και όλους όσοι θα μας παρουσιάσουν με τις εισηγήσεις τους αποτελέσματα της έρευνάς τους.

Εύχομαι από καρδιάς, οι εργασίες του συνεδρίου, να στεφθούν με επιτυχία και να αναδείξουν τις κοινές προσπάθειές μας, προκειμένου να ανασύρουμε την ιστορία μας από τη λήθη.

Γιάννης Νταντάμης Πρόεδρος Οργανισμού Πολιτισμού (ΟΠΠΑΠ) Δήμου Κατερίνης

Χαιρετισμός Προέδρου Τμήματος Διαχείρισης Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδας και Προέδρου της Επιστημονικής Επιτροπής του 1ου Συνεδρίου Τοπικής Ιστορίας Ρητίνης

Το Α΄ Συνέδριο Τοπικής Ιστορίας της Ρητίνης αποτελεί μια εξαιρετική πρωτοβουλία μιας ευαισθητοποιημένης ομάδας ανθρώπων που αγαπούν τον τόπο τους και επιθυμούν όχι μόνον να διατηρήσουν ζωντανή τη συλλογική μνήμη αλλά και να δημιουργήσουν όλες εκείνες τις απαραίτητες προϋποθέσεις που θα οδηγήσουν στην περαιτέρω ανάπτυξη του. Με χαρά αποδέχτηκα την πρόταση να συμμετάσχω στην Επιστημονική Επιτροπή και να συνεισφέρω στο μέτρο του δυνατού στην επιτυχή διοργάνωση του Συνεδρίου. Ο μεγάλος αριθμός των συμμετεχόντων ομιλητών, ο υψηλός βαθμός εξειδίκευσής τους όπως και το υλικό αυτό καθαυτό που παρουσιάζεται αποδεικνύουν την ποιότητα των ανθρώπων που έζησαν και δραστηριοποιήθηκαν επαγγελματικά ή και ερευνητικά στην περιοχή τα παρελθόντα έτη αλλά και την δυναμική που κρύβει ο τόπος για την κοινωνική και οικονομική ζωή της ευρύτερης περιοχής και την εξέλιξη των ανθρώπων της.

Ως Πρόεδρος και εκ μέρους της Επιστημονικής Επιτροπής του Συνεδρίου θα ήθελα να συγχαρώ την Οργανωτική Επιτροπή και όσους εργάστηκαν για το Συνέδριο, το οποίο, είμαι σίγουρος ότι θα έχει και συνέχεια για την περαιτέρω ανάδειξη των ποικίλων πλεονεκτημάτων όχι μόνον της Ρητίνης αλλά και των υπόλοιπων κοινοτήτων της ευρύτερης περιοχής των Πιερίων.

Δημήτριος Τριανταφύλλου Καθηγητής ΔΙΠΑΕ

Πρόγραμμα 1ου Συνεδρίου Τοπικής Ιστορίας Ρητίνης

25-27 Αυγούστου 2023 - Αίθουσα Πολιτιστικού Κέντρου Ρητίνης
«ΠΙΕΡΙΔΕΣ ΜΟΥΣΣΕΣ» (Παλιό Δημοτικό Σχολείο)

Παρασκευή 25 Αυγούστου 2023

Επίσημη έναρξη

18:30 Καλωσόρισμα με τοπικά τραγούδια της Ρητίνης, από τη χορωδία του Χορευτικού Τμήματος Ρητίνης

18:45 Η σημασία του 1ου Συνεδρίου Τοπικής Ιστορίας Ρητίνης
Κουκουλιάτας Γιώργος, Πρόεδρος Οργανωτικής Επιτροπής

18:50 Το παλιό Δημοτικό Σχολείο, οι δάσκαλοι και οι μαθητές (1900-1980)
- Αποκάλυψη επιτοίχιας πλάκας με τα ονόματα όλων των δασκάλων που δίδαξαν στο Δημοτικό Σχολείο της Ρητίνης (1900-1980)

19:15 Αναφορά στον δάσκαλο **Ιωάννη Παπαδόπουλο** - Τιμητική Αναφορά στον εκ Ρητίνης ορμώμενο, **Στέφανο Παπαδόπουλο**, Καθηγητή και Πρύτανη Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

19:30 «*Στέφανος Παπαδόπουλος, ο Καθηγητής / Δάσκαλος και Άνθρωπος*»
Καθάρη Κλεοπάτρα, επ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

19:45 Χαιρετισμοί επισήμων

20:15 Αναφορά σε τιμώμενα πρόσωπα απονομή τιμητικών πλακετών

20:45 Επίσημη έναρξη των εργασιών του Συνεδρίου από τον Πρόεδρο της Επιστημονικής Επιτροπής Τριανταφύλλου Δημήτριο, Καθηγητή – Πρόεδρο του Τμήματος Διοίκησης Εφοδιαστικής Αλυσίδας (Κατερίνη) του Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος

ΣΑΒΒΑΤΟ 26 Αυγούστου 2023

08:30 Εγγραφή συνέδρων

Α' ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

“Η ανθρώπινη παρουσία στην περιοχή της Ρητίνης, όπως καταγράφεται από τα αρχαιολογικά ευρήματα”

Προεδρία: Καθάρου Κλεοπάτρα

09:00 **Μπέσιος Μάνθος - Αθανασιάδου Αθηνά**, Σωστικές ανασκαφές της ΙΣΤ΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων στην Ρητίνη Πιερίας

09:20 **Ιντζέ Ζωή, Ούρεμ-Κώτσου Ντούσκα, Παπαδάκου Τρισεύγενη, Παπαϊωάννου Άννα, Σαριδάκη Νίκη**, Ο νεολιθικός οικισμός της Ρητίνης: τι μαθαίνουμε από τα κεραμικά σκεύη των προϊστορικών ανθρώπων

09:40 **Κούρτη Ευανθία - Στεφανία**, Εθνογραφικές και πειραματικές προσεγγίσεις στην διερεύνηση της εκμετάλλευσης των φυτικών πηγών στην Βόρεια Ελλάδα κατά την Νεολιθική περίοδο (6η – 4η χιλιετία π.Χ.): Η περίπτωση τεσσάρων χωριών στα Πιέρια (Ρητίνη, Μεσαία Μηλιά, Ράχη, Λόφος)

10:00 **Μπέσιος Μάνθος, Νούλας Κωνσταντίνος**, Αρχαιολογικές πληροφορίες από την περιοχή της Ρητίνης

10:20 **Μπελέτσος Μιλτιάδης**, Αρχαίο λατομείο μαρμάρων στη θέση «Σεντούκια», στα Πιέρια όρη

10:40 Συζήτηση

Β' ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

“Η Ρητίνη ως οικισμός, η Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου Ρητίνης, η κοινή τους πορεία”

Προεδρία: Βελιτσιάνος Ιωάννης

11:00 **Παπαθανασίου Ευάγγελος**, Ρητίνη: Ερωτήματα, ψηφίδες και υλικό προς μία συγγραφή και ανάταξη της Ιστορίας της

11:20 **Παϊσίδου Μελαχρινή, Ι.Μ. Αγ Γεωργίου Ρητίνης**, συμβολή στην εξέλιξη της μνημειακής ζωγραφικής της περιοχής

11:40 **Κραγιόπουλος Χρήστος**, Τα θαύματα στην Ι.Μ. Αγ Γεωργίου, όπως αναφέρονται στην προφορική παράδοση των Ρητινιωτών

12:00 **Γραικος Νικόλαος - Γραικού Γεωργία**, Φορητές εικόνες Ρητίνης Πιερίας

12:20 Συζήτηση

13:00 Ξεναγήση στην Ιερά Μονή Αγίου Γεωργίου

Α' ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

“Η Ρητίνη στο κεφάλαιο της πρόσφατης ιστορίας της Πιερίας”

Προεδρία: Παϊσίδου Μελαχρινή

- 18:00 **Ποντίκας Απόστολος**, *Μελετώντας, τη γεωφυσική θέση της Ρητίνης και την ιστορική της πορεία από την περίοδο της τουρκοκρατίας, ως τα κατοπινά χρόνια*
- 18:20 **Δημοπούλου Βάρβαρα**, *Μακεδονικός Αγώνας στα Πιέρια, η συμμετοχή των Ρητινιωτών*
- 18:40 **Κουκουλιάτας Γεώργιος**, *Η πορεία του Ηρωικού Ανεξάρτητου Τάγματος Εθελοντών Κρητών στα Πιέρια, το πέρασμα από τη Ρητίνη*
- 19:00 Συζήτηση

Β' ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

“Οι Ρητινιώτες, η γλώσσα, τα έθιμα”

Προεδρία: Ανδρεοπούλου Ζαχαρούλα

- 19:30 **Τσιουπλή Ευγενία**, *Ιδιώματα ορεινής Πιερίας: Η περίπτωση της Ρητίνης*
- 19:50 **Καλαϊτζής Χρήστος**, *Ενδυμασία, Χορός και Τραγούδι στη Ρητίνη*
- 20:10 **Κραγιόπουλος Νικόλαος**, *Το έθιμο του διπλωτού χορού – κάψιμο της ρόκας*
- 20:30 Συζήτηση

ΚΥΡΙΑΚΗ 27 Αυγούστου 2023

Α' ΠΡΩΙΝΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

“Η Ρητίνη σήμερα και οι προοπτικές της”

Προεδρία: Κουκουλιάτας Γεώργιος

- 10.10 **Λιούτας Ευάγγελος, Χαρατσάρη Χρυσάνθη, Τριανταφύλλου Δημήτριος** Η δυναμική των σύντομων αγροδιατροφικών εφοδιαστικών αλυσίδων στην ανάπτυξη των ημιορεινών περιοχών
- 10:30 **Ρουκάς Δημήτριος**, Τοπική ανάπτυξη: Ίδρυση Οικοτεχνικής Μονάδας – Η δυνατότητα μεταποίησης και εμπορίας ιδιοπαραγόμενων τοπικών γεωργικών προϊόντων. Η ίδρυση ενός τυροκομείου: ένα αντιπροσωπευτικό και αποτελεσματικό παράδειγμα τοπικής ανάπτυξης
- 10:50 **Ανδρεοπούλου Ζαχαρούλα**, Η “Έξυπνη” προσέγγιση για την ανθεκτικότητα στον τουρισμό ορεινών περιοχών : οι προοπτικές για τη Ρητίνη
- 11:10 **Βελτισιάνος Ιωάννης**, Ρητίνη Περίας: προσκυνηματικές περιηγήσεις και πολυμορφική τουριστική ανάπτυξη

11:30 Συζήτηση

12:00 ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ- ΛΗΞΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Επίσκεψη ξενάγηση στο αρχαίο λατομείο

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ

Σάββατο 26 Αυγούστου 2023

Δημοτικό Γήπεδο Ρητίνης

1ο Αντάμωμα Ρητινιωτών

21:00 Επίσημη έναρξη – χαιρετισμοί

21:15 Λαϊκό- δημοτικό μουσικό πρόγραμμα

Κυριακή 27 Αυγούστου 2023

18:00 Αναπαράσταση - Επίδειξη «Παραδοσιακά παιχνίδια Ρητίνης»

19:00 Παραδοσιακοί χοροί και τραγούδια από χορευτικά τμήματα

20:00 Παρουσίαση - Παράσταση - Μουσική συναυλία από δημιουργούς - καλλιτέχνες της Ρητίνης

Έκθεση προϊόντων

Στο χώρο του 1ου ανταμώματος θα λειτουργήσει (Σάββατο και Κυριακή 26 και 27 Αυγούστου) έκθεση προϊόντων από Ρητινιώτες παραγωγούς – δημιουργούς

ΕΙΣΗΓΗΤΕΣ (αλφαβητικός κατάλογος)

Αθανασιάδου Αθηνά, Προϊσταμένη Τμήματος Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων και Μουσείων
της Εφορείας Αρχαιοτήτων Πιερίας

Ανδρεοπούλου Ζαχαρούλα, Καθηγήτρια Α.Π.Θ.

Βελιτσιάνος Ιωάννης, Διδάκτωρ Θεολογίας – MSc Φιλοσοφίας Α.Π.Θ.

Γραίκου Γεωργία, Αρχαιολόγος, υπ. Δρ. Βυζαντινής και Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας Α.Π.Θ.

Γραίκος Νικόλαος, Δρ Ιστορίας της Τέχνης Α.Π.Θ.

Δημοπούλου Βάρβαρα, Φιλολόγος

Ιντζέ Ζωή, Αρχαιολόγος στην Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας – Σπηλαιολογίας (ΥΠ.ΠΟ.Α.),

Καθάρου Κλεοπάτρα, Επικ. Καθηγήτρια Κλασικής Αρχαιολογίας στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Καλαϊτζής Χρήστος, πρώην Δ/ντης Γυμνασίου Ρητίνης

Κουκουλιάτας Γεώργιος, Δημοσιογράφος

Κούρτη Ευανθία - Στεφανία, Πτυχιούχος Τμήματος Ιστορίας-Αρχαιολογίας Α.Π.Θ. - Master 1 en Archéologie,
sciences pour l'archéologie, Université Paris I Panthéon-Sorbonne

Κραγιόπουλος Νικόλαος, πρώην Δ/ντης ΠΕ Πιερίας

Λιούτας Ευάγγελος, Επικ. Καθηγητής ΔΙΠΑΕ

Κραγιόπουλος Χρήστος, Καθηγητής ΔΕ, Θεολόγος

Μπελέτσος Μιλτιάδης, Αρχαιολόγος, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πιερίας

Μπέσιος Μάνθος, τ. αναπληρωτής Προϊστάμενος της ΚΖ΄ Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών
Αρχαιοτήτων Πιερίας

Νούλας Κωνσταντίνος, Αρχαιολόγος, Εφορεία Αρχαιοτήτων Πιερίας

Ούρεμ-Κώτσου Ντούσκα, Αν. Καθηγήτρια στο Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ)

Παισίδου Μελαχρινή, Καθηγήτρια Βυζαντινής Αρχαιολογίας και Τέχνης,

Φιλοσοφική Σχολή, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, ΑΠΘ

Παπαδάκου Τρισεύγενη, Δρ. Αρχαιολογίας - Ακαδημαϊκή υπότροφος στο Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδας

Παπαθανασίου Ευάγγελος, Προϊστάμενος Τμήματος Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων
και Μουσείων στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Περιφέρειας Θεσσαλονίκης

Παπαϊωάννου Άννα, Αρχαιολόγος, υποψήφια διδάκτορας στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης
Ποντίκας Απόστολος, Φιλολόγος, Δρ. Ιστορίας, Θεολόγος, Δάσκαλος,
Πολιτικός Επιστήμονας επ. Σχολικός Σύμβουλος

Ρουκάς Δημήτριος, Μ. Sc Τεχν. Γεωπόνος

Σαριδάκη Νίκη, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,

Τριανταφύλλου Δημήτριος, Καθηγητής ΔΙΠΑΕ – Πρόεδρος Τμήματος Διαχείρισης Εφοδιαστικής Αλυσίδας

Τσιουπλή Ευγενία, Δρ. Α.Π.Θ., Φιλολόγος

Χαρατσάρη Χρυσάνθη, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια Α.Π.Θ.

ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ 1ου ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΟΠΙΚΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΡΗΤΙΝΗΣ

Τιμητική Επιτροπή

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κίτρους Κατερίνης και Πλαταμώνα, Γεώργιος

Αντιπεριφερειάρχης Πιερίας, Μαυρίδου Σοφία

Δήμαρχος Κατερίνης, Κουκοδήμος Κωνσταντίνος

Πρόεδρος Επιμελητηρίου Πιερίας, Χατζηχριστοδούλου Ηλίας

Τσαρτσάρης Κωνσταντίνος, Πλοίαρχος ΕΝ

Κωνσταντός Ιωάννης, ομοιοπαθητικός ιατρός, Δ/ντής Διεθνούς Ακαδημίας Κλασσικής Ομοιοπαθητικής
«Πιερία» Πίζας Ιταλίας

Χρυσογιάννη Ειρήνη, εισαγγελέας

Καλαϊτζής Χρήστος, πρώην Διευθυντής Γυμνασίου Ρητίνης

Επιστημονική Επιτροπή:

Πρόεδρος: Τριανταφύλλου Δημήτριος, καθηγητής, πρόεδρος Τμήματος Διοίκησης
Εφοδιαστικής Αλυσίδας Διεθνούς Πανεπιστημίου Ελλάδος

Μέλη:

Ανδρεοπούλου Ζαχαρούλα, Καθηγήτρια ΑΠΘ

Παϊσίδου Μελίνα, Καθηγήτρια ΑΠΘ

Καθάρη Κλεοπάτρα, Επικ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Βελιτσιάνος Ιωάννης, Διδάκτωρ Θεολογίας ΑΠΘ - ΜSc Φιλοσοφίας Α.Π.Θ.

Γραίκος Νικόλαος, Δρ Ιστορίας της Τέχνης Α.Π.Θ.

Παπαδάκου Τρισεύγενη, Δρ. Αρχαιολογίας -Ακαδημαϊκή υπότροφος Δ.Π.Ε.

Τσιουπλή Ευγενία, Δρ. Α.Π.Θ., Φιλολόγος

Γραμματεία Επιτροπής

Κραγιόπουλος Νικόλαος, πρώην Δ/ντης Αθμιας Εκπαίδευσης Πιερίας
Δημοπούλου Βαρβάρα, εκπαιδευτικός
Κραγιόπουλος Χρήστος, εκπαιδευτικός

Οργανωτική Επιτροπή

Πρόεδρος: Κουκουλιάτας Γεώργιος, πρόεδρος Χ.Α.Ο.Σ. Περίων

Μέλη:

Καθάρου Κλεοπάτρα, Επικ. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Βελιτσιάνος Ιωάννης, Διδάκτωρ Θεολογίας ΑΠΘ - MSc Φιλοσοφίας Α.Π.Θ.

Γραμματικός Γεώργιος, Πρόεδρος Τοπικού Συμβουλίου Ρητίνης

Τσιάρας Κωνσταντίνος, Πρόεδρος ΤΟΕΒ Ρητίνης

Στεφανή Αναστασία, Πρόεδρος Συλ. Γονέων και Κηδεμόνων Δημ. Σχολείου Ρητίνης

Ντασιοπούλου Φιλίτσα, Πρόεδρος Συλ. Γονέων και Κηδεμόνων Γυμνασίου Ρητίνης

Σιάσιος Νικόλαος, πρόεδρος Συνδέσμου Φιλάθλων Π.Α.Ο.Κ. Ρητίνης

Χρυσογιάννη Μαρίλη, Αντιπρόεδρος Χ.Α.Ο.Σ. Περίων

Αντωνοπούλου Μαρίνα, Ταμίας Χ.Α.Ο.Σ. Περίων

Αποστολός Δημήτριος, Μουσικός, Εκπαιδευτικός

Διοικητική Γραμματεία Επιτροπής

Κουκουλιάτας Σταύρος, Μέλος Χ.Α.Ο.Σ Περίων

Τριανταφύλλου Αικατερίνη, Μέλος Χ.Α.Ο.Σ Περίων

Βαϊνά Κωνσταντία, Μέλος Δ.Σ. Χ.Α.Ο.Σ. Περίων

Τεχνική Γραμματεία Επιτροπής

Κουτούλας Δημήτριος, Μέλος Δ.Σ. Χ.Α.Ο.Σ. Περίων

Τσιανάκας Δημήτριος, Μέλος Δ.Σ. Χ.Α.Ο.Σ. Περίων

Κουτλουμπάσης Αριστείδης, Μέλος Δ.Σ. Χ.Α.Ο.Σ. Περίων

Τσιανάκα Ευπραξία, Μέλος Χ.Α.Ο.Σ. Περίων

Κουκουλιάτας Παναγιώτης, μέλος Τ.Σ. Κοινότητας Ρητίνης

Σιάσιος Δημήτριος, μέλος Τ.Σ. Κοινότητας Ρητίνης